

”The Proof is in the Performance”

Pia Hellertz – oktober 2002

Kunskap är kunskap först när man kan tillämpa den, menar man på Alverno College i Milwaukee, Wisconsin, USA. Eller som de skriver i sin information:

”Knowledge and its application are inseparable; students should be able to do something with what they know”.

Jag har gjort två studiebesök på Alverno College, det första år 2000 under fyra dagar tillsammans med tjugofyra andra universitetslärare från olika lärosäten i Sverige och det andra under tio dagar våren 2002 när jag vistades ensam på lärosätet.

Jag har för mina kollegor beskrivit ”*ability-based education*” som bedrivs på Alverno som den ”ultimata” högskolepedagogiken. Inte ens i min vildaste fantasi kan jag föreställa mig en pedagogiskt och didaktiskt mer fulländad utbildningsform för högskolestudier, i synnerhet när det gäller akademiska professionsutbildningar. Den överträffar vad jag själv drömt om i många, många år. Slutkapitlet i min doktorsavhandling ”*Kvinnors kunskapsyn och lärandestrategier*” (Hellertz, 1999), heter *Utbildning som transcendens av könskonstruktioner*. Jag såg mina tankar där som en svåruppnådd vision. Ändå såg jag med mina egna ögon att min vision redan sedan många år var genomförd på Alverno College. Dessutom i en mer utvecklade, mer systematiserad och mer effektiv form än i mina fantasier. Jag är mycket imponerad av deras förhållningssätt till kunskap och deras arbetssätt. Därför vill jag kort redogöra för arbetssättet.¹

Alvernos fokus ligger på de studerandes ”abilities”, på förmågor och kompetenser, vilket får som konsekvens att i utvärderingar och bedömningar av de studerandes lärande synliggörs det tillämpade kunnandet, förmågan att använda kunskaperna, i samma utsträckning som det ämnesmässiga kunnandet. En grupp lärare på Alverno har skrivit en bok om sin pedagogiska ideologi, ”*Learning That Lasts – Integrating Learning, Development and Performance in College and Beyond*” (Mentkowski et.al. 2000), vilken jag varmt rekommenderar. Dessutom försöker lärarkollegiet på Alverno på olika sätt stimulera till öppna diskussioner omkring den syn på lärande och undervisning som bedrivs på Alverno. Vår mycket sympatiska vägledare och instruktör under vårt besök, Tim Riordan, Ph.D. i filosofi, har t.ex. skrivit en debattartikel ”*Beyond the Debate: The Nature of Teaching*”, vilken är mycket läsvärd.

De åtta ”abilities” är: Kommunikation (vilken omfattar talande, skrivande och läsande), analys, problemlösning, värderingar i beslutsfattande, social interaktion, globala perspektiv, effektivt medborgarskap samt estetisk medvetenhet. Varje ”ability” har sedan ”operationaliserats” på sex nivåer som de studerande måste visa att de klarar av för att kunna gå vidare till nästa nivå och för att bli godkända. Alla dessa ”abilities” är väl genomtänkta. Jag har funderat över om jag kan hitta ytterligare någon eller några ”abilities” som mina socionomstuderande (jag undervisar på socionomutbildningen vid Örebro universitet) skulle behöva ha, men jag tycker att varje förmåga eller kunskap jag kan komma på, ryms inom ramen för nämnda ”abilities”. Jag har i många år varit intresserad av Problembaserat lärande, PBL, och Casemetodik och jag tror att med PBL- och Case-metoderna i studiegrupperna samt

¹ Jag publicerade år 2004 en bok om pedagogiken som heter ”*Färdighetsbaserat lärande enligt Alvernomodellen*”.

med "ability-based" lärande i fokus skulle universitet och högskolor kunna utveckla en pedagogik och en didaktik som skulle höja den akademiska utbildningskvaliteten avsevärt.

Lärarna har dubbla funktioner

Varje lärare på Alverno är en *ämnesexpert* och deltar i de ämnesorienterade kollegierna, vilka genomförs en heldag varje fredag då alla lärare deltar. Samtidigt genomförs "ability"-kollegier samma dag. Så varje lärare tillhör dels ett ämne och har dels utvecklat en särskild "ability"-kompetens och kan då delta i det kollegium som arbetar med t.ex. kommunikation. På dessa kollegier utvecklas pedagogiken och didaktiken. Här diskuteras problem och utvecklingsmöjligheter. Dessa dagar är utbildningsdagar. Dessutom har man utbildningsveckor tre gånger per år, där alla deltar. Jag frågade vad som händer med de lärare som inte kommer. "De kommer", svarade man.

Man ger lärarkollegiet ett liknande stöd som man ger de studerande. Lärarna får hjälp att se sina styrkor och får då använda dem. Men de får också hjälp att se sina svagheter och kompetensutveckling inriktas då mot dessa. Man är inte intresserad av att "slå ut lärare" som inte fungerar så bra. Istället arbetar med mycket målmedvetet på att stärka läraren och göra det möjligt för denne att vara kvar, menar man.

Kvinnors lärande

För mig som har forskat några år omkring kvinnors lärande blev besöket på Alverno en extra stark upplevelse eftersom det är ett kvinnocollege. I min analys av mina intervjupersoners berättelser insåg jag snabbt att de traditionella förmedlingspedagogiska metoderna och de faktafokuserade och under tidspress minnesinriktande examinationsformerna försvårar och hindrar kvinnors lärande allvarligt och jag fick stöd av andras forskning. Många kvinnliga studerande försöker ta reda på vad lärarna (till 80% manliga) vill ha, och sen "ge dom det". De lär ofta inte för sig själva, för sina egna behov och sitt eget lärande. De lär för att tillfredsställa systemet. De utvecklar strategier för att "klara sig igenom". De fråntas därmed möjligheterna att integrera och bearbeta kunskaperna i sitt eget språk och sin egen personlighet. De tystas och tystnar.

Detta är ett allvarligt hot i ett demokratiskt samhälle. Kvinnor måste i samma utsträckning som män få möjlighet att utveckla sitt eget språk och därmed delta i den offentliga debatten. På Alverno gjorde de det. De fick tala mycket och skriva mycket, och lärare lyssnade engagerat och intresserat och gav konkret feedback och respons. På Alverno fick kvinnorna ett drivhus i vilket de kunde utveckla sitt eget kunnande, sina egna "abilities", sitt eget språk, utan att tystas av männens röster. Några av våra manliga deltagare menade att det var "onaturligt" att skapa miljöer enbart för kvinnor. De kvinnliga studenterna sa att de all tid i övrigt lever med män. De är verkligen inte isolerade från män. Däremot ger en utbildningsmiljö utan manliga medstuderande möjligheter som blandade studentgrupper inte har. "Vi slipper måla oss", sa en av de studerande belysande. De slipper de sexistiska² och sexuellt orienterade spel som så ofta förekommer i blandade grupper. Kvinnorna måste "göra sig till" för männen, och männen spelar upp sina spel inför kvinnorna och inför varandra, allt detta som vi alla gör mer eller mindre medvetet och som kvinnoforskare under ett par, tre decennier beskrivit så provocerande och tankeväckande. Alverno-kvinnorna har under några få år (vanligtvis 4 år) av sitt liv fått ett drivhus där de kan växa under vaksamma, kärleksfulla, engagerade, inspirerande lärares och handledares ögon och öron. Det var en enormt stark upplevelse för mig.

² Negativa värderingar utifrån könsmissiga grunder.

Assessment

En mycket intressant och viktig aspekt av Alverno-pedagogiken var deras utvärderings- och bedömningsmetoder, "the assessments", det vi kallar examination eller tentamen, men "assessments" omfattar även kursutvärderingar. I och med att kursplanerna är så konkreta och så tydligt formulerade genom "abilities" och nivåer, har "the assessor" ett analyschema som ger de studerande mycket ingående och noggranna omdömen. De studerande vet vad de kan och vad de inte kan. Men lika viktig som assessorns omdöme är den studerandes "self-assessment". Man får träna sig i att granska sig själv sakligt och kritiskt. Vad kan jag? Vad kan jag ännu inte? Vad vill jag lära mig? Hur kan jag förbättra mitt lärande?

Bedömarna kan dels vara lärarna på Alverno, dels yrkesmänniskor från fältet. De studerande på Sjuksköterskeprogrammet kan t.ex. utvärderas och bedömas av människor från sjukvården. Alverno har ett stort kontaktnät med människor från olika arbetslivsområden, vilka kommer in till Alverno för olika uppgifter, bl.a. assessment. Jag frågade om de får betalt för detta arbete, vilket de inte får. De är istället stolta över att få bidra till Alvernos goda rykte och höga kvalitet och är mycket intresserade av att bidra till att samhället får skickliga och kompetenta yrkesmänniskor.

På Alverno skulle jag ha velat studera. Där skulle jag ha velat att min dotter fått studera. Dit skulle jag vilja att min dotterdotter kommer en vacker dag.

Litteraturlista

Hellertz, Pia (1999) *Kvinnors kunskapssyn och lärandestrategier?* Örebro universitet, doktorsavhandling.

Hellertz, Pia (2004) *Färdighetsbaserat lärande enligt Alvernomodellen.*

Loacker, Georgine (ed.) (2000) *Self Assessment at Alverno College*, Alverno College Faculty

Mentkovski, Marcia & Associates (2000) , *"Learning That Lasts – Integrating Learning, Development and Performance in College and Beyond"*, San Francisco: Jossey-Bass, Inc.

Riordan, Tim (1993) *Beyond the Debate: The Nature of Teaching*. Alverno College, Paper

Alverno College har en supermodern anläggning för
"Teaching, Learning & Technology Center"

Vid mitt besök år 2002